

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม ปัจจัยด้านสถานการณ์ และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ และ 4) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2552 จำนวน 317 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสาขาวิชา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรออกเป็น 5 ประเภท คือ 1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม 2) ปัจจัยด้านสถานการณ์ 3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ 4) พฤติกรรมการลดปริมาณขยะ และ 5) ลักษณะทางชีวสังคมของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ผลการเรียน หลักสูตรที่ศึกษา รายได้ครอบครัว และการเปิดรับสื่อ ซึ่งเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise และ Hierarchical และมีสถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' การวิเคราะห์ทางสถิติทั้งหมดกระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยลักษณะทางชีวสังคมของนักศึกษาเพื่อให้ได้ผลชัดเจนที่สุด ผลการวิจัยพบว่า

1) นักศึกษาที่มีจิตลักษณะเดิม 3 ด้านสูง คือ เชื่ออำนาจในตนสูง มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก โดยพบในหลักสูตร 5 ปี และยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในนักศึกษากลุ่มรวมได้ 21.5%, 17.2%, 11.3% และ 15.5% ตามลำดับ โดยทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาหญิง ได้สูงสุดเท่ากับ 27.3%, 31.3%, 16.6% และ 21.1% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่อในอำนาจตน และสุขภาพจิตดี ตามลำดับ

2) นักศึกษาที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้านมาก คือ มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมาก การเชื่อบุคคลใกล้ชิดมาก และรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก โดยพบในกลุ่มนักศึกษาผลการเรียนต่ำ และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสถานการณ์สามารถทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการลดปริมาณขยะ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในนักศึกษากลุ่มรวมได้ 26.3%, 25.0%, 21.5% และ 21.1% ตามลำดับ โดยทำนายทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการลดปริมาณขยะได้สูงสุด 31.6% ในกลุ่มนักศึกษาที่รายได้ครอบครัวน้อย ทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะได้สูงสุด 36.5% ในกลุ่มนักศึกษาที่เปิดรับสื่อมาก ทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าได้สูงสุด 27.0% ในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ และทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะได้สูงสุดเท่ากับ 28.8% ในกลุ่มนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ

3) นักศึกษาที่มีจิตลักษณะเดิม อยู่ในสถานการณ์ และมีจิตลักษณะตามสถานการณ์สูง/มาก คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง รับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมมาก และมีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่ามาก โดยพบในกลุ่มนักศึกษาหลักสูตร 2 ปี และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมเมื่อร่วมกับปัจจัยด้านสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มรวมได้ 24.3% และ 24.6% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาเพศหญิง ได้สูงสุดเท่ากับ 45.3% และ 28.4% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการเชื่อบุคคลใกล้ชิด ตามลำดับ

4) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวม 8.6% และ 6.9% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ ในกลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง เพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 12.5% และ 9.2% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ และทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการลดปริมาณขยะ ตามลำดับ

The purpose of this research is to study students' factors effective toward waste minimization behavior with 4 major purposes ; 1) to study the factor of psychological traits concerning with situational psychology and students' waste minimization behavior. 2) to study the factor of situations concerning with situational psychology and students' waste minimization behavior. 3) to study the factor of psychological traits, factor of situation and factor of situational psychology concerning with students' waste minimization behavior and 4) to seek causative variables that are important to predict the waste minimization behavior of different students groups. The sample group is the 317 bachelor students in Industrial Education Faculty at KMITL of the 2009 academic year from the sampling of field of study classification.

This research is a comparative-correlation study using questionnaire and summated rating scales measurements. There five groups of variables as follows ; 1) Psychological traits variables 2) Situation factor 3) Situational psychology factor 4) Waste minimization behavior variables 5) Bio-social and background characteristics of the students such as gender, GPA, curriculum, family income and media exposure which is the variables of group separation of information analysis. This research accumulating the information in December 2009 to January 2010. Analyzing the information with instant statistic program by using amount statistic, percent, average value, standard deviation, t-test, Three-way analysis of Variance and the analysis of Stepwise and Hierarchical Multiple Regression and the second statistic of information analysis is group comparison by couple with Scheffe'. All statistic analysis proceeded into total groups and sub groups separated by students' bio-social and background characteristics for the best result. The research findings;

1) Students with high 3-dimensions of psychological traits aspects: high believe in internal locus of control of reinforcement, high future orientation and self-control and very good mental health are the persons with the behavioral intention found in 5 year curriculum group. Moreover, it was found that psychological traits factor could predict the favorable attitude towards waste-minimization behavior, behavioral intention, optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in total group 21.5%, 17.2%, 11.3% and 15.5% respectively. It was predictable that the maximum percentage of favorable attitude towards waste-minimization behavior, behavioral intention, optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior of the female group 27.3%, 31.3%, 16.6% and 21.1% respectively. The significant predictors were future orientation, internal locus of control and good mental health, respectively.

2) Students with a lot of 3-dimension situations: love-reason oriented child-rearing practices, perceived social norm and receive about the environmental information are the persons with the much optimal utilization behavior found in the low GPA group. Moreover, it was found that situation factor could predict the favorable attitude towards waste-minimization behavior, behavioral intention, optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in total group 26.3%, 25.0%, 21.5% and 21.1% respectively. It was predictable that the maximum percentage of attitude towards waste-minimization behavior 31.6% in low family income group, maximum percentage of behavioral intention 36.5% in much media exposure group, maximum percentage of optimal utilization behavior 27.0% in low GPA group and maximum percentage of waste-making avoidance behavior 28.8% in 2 year curriculum group. The significant predictors were receive about the environmental information, love-reason oriented child-rearing practices and perceived social norm, respectively.

3) The students in the high future orientation, receive much about the environmental information, and much behavioral intention are the persons with the behavior of the most worth of optimal utilization more than those of the opposite qualification, found in 2 year curriculum group. The factor of psychological traits merging with the factor of situation can forecast the optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in the main group for 24.3% and 24.6% respectively. By forecasting the optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in the female group for the maximum of 45.3%, and 28.4% respectively. The significant predictors were receiving the environmental information, future orientation and perceived social norm, respectively.

4) The factor of situational psychology can forecast the optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior, adding from the factor of psychological traits and the factor of situation which is the forecasting in total group increased 8.6% and 6.9% respectively. By forecasting the optimal utilization behavior and waste-making avoidance behavior in the high GPA group can increase with the maximum of 12.5% and 9.2% respectively. The significant predictors were behavioral intention and favorable attitude